

קול תודה

עלון ההתחזקות החודשי בענייני השבת וההודאה לבורא עולם

מאמר של הודיה

בשיר וקול תודה

בפיוט הידוע 'צור משלו אכלנו' בקטע השני, המקביל לברכת הארץ של ברכת המזון, אומרים: "בשיר וקול תודה, נברך לאלקיני, על ארץ חמדה טובה, שהנחיל לאבותינו". וצריך ביאור, היכן מצא המשורר מצוה לומר את ברכת המזון בשירה?

אלא, שהודיה מושלמת באופן הראוי לבורא, היא על ידי שירה. ועל כן, כיון שנצטוונו להודות להשי"ת על ארץ חמדה טובה ורחבה, שלמות קיום המצוה היא לאמרה מתוך שירה. לפי זה מתבררת ההלכה שיש מצוה מן המובחר לברך ברכת המזון על כוס יין (שו"ע קפ"ב, א'). שכיון שברכת המזון היא הודיה לה', והודיה מושלמת מלווה בשירה, הרי "אין אומרים שירה אלא על היין" (גמ' ברכות ל"ה, א').

גם ב"מזמור לתודה", המזמור של הודיה לה', רואים את חשיבות השירה ורגשי השמחה המלווים את ההודיה, כפי שכתוב במזמור זה: "עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברינה". כן מצאנו בביכורים - שהיא מצוה שכל מהותה היא הודיה לה' - שמביאי הביכורים היו מנגנים בכלי שיר בדרכם לבית המקדש, וכן כשהגיעו לתוך העזרה הלויים היו משוררים לפניהם (משנה ביכורים ג', ד'). כך רואים גם מדברי דוד המלך שאמר "אשירה לך כי גמל עלי" (תהלים י"ג, ו'), שיש לא רק להודות לה', אלא יש לעורר את הלב לשיר לפניו על חסדיו.

הודיה של אהבה

מדוע ההודיה דורשת שמחה ושירה?

כפי שמבואר בחוברת "שערי הודיה" (להשיג בעמדות "לעולם אודרך"), "הודיה" אין פירושה רק מילים של תודה, ולא רק רגש של מחויבות כלפי הנותן, אלא כפירושן הפשוט של המילים "הכרת הטוב" - הכרה מוחשית ב"טובו" של הנותן. כלומר, האדם המודה חש בטוב לבו של הנותן - בחפצו לשמח אותו, בנדיבותו ובאהבתו - שהגיעו אותו להטיב לו. כמו אדם המקבל מתנה יקרה מחברו. תגובתו הראשונה היא התפעלות מהמתנה. אחר כך הוא מרים את עיניו ומסתכל בעיני חברו ורואה את חיובו ואת הארת פניו המשקפים אהבה, נדיבותו והזדהות עם שמחתו. אז, כשהוא אומר לו "תודה", הודאתו אינה רק על ההנאה שמקבל מהמתנה,

אלא גם על טוב לבו והאהבה שהגיעו את נתינת המתנה. כמו כן, הודיה לה' היא להרגיש את ה"חיך" - כביכול - של נדיבות לב ואהבה שמאחורי כל העולם ומלואו. הרגש של הודיה הוא רגש של אהבה והערכה הנובע מההכרה בטוב ה' ובאהבתו שהגיעה את ההטבה. הודיה נרגשת לה' היא באמת אהבת ה'.

ההודיה מטרת הבריה

לפי זה מתבררים דברי הרמב"ן שכתב: "כוונת כל המצוות שנאמין באלקינו ונודה אליו שהוא ברנא, והיא כוונת היצירה, שאין לנו טעם אחר ביצירה הראשונה, ואין לעלוין חפץ בתחתינים מלבד שידע האדם ויודה לאלקיו שבראו".

מדוע ההודיה היא מטרת הבריה ומטרת המצוות? משום שמטרת כל התורה היא להגיע לאהבת ה' (ע' ספר "שערי אהבה" פרק א'), וההודיה לה' היא הדרך להגיע לאהבת ה'.

מזמור לתודה בניניה

לפי זה מאירה ביותר ההלכה המובאת בשו"ע (נ"א, ט'), שברוך השם התחילה להתפרסם מאד בזמן האחרון ורבים החלו לקיימה: "מזמור לתודה יש לאומרה בניניה". במה שונה מזמור לתודה מכל המזמורים האחרים, שדווקא אותו צריך לנגן? הכנות של כל הודיה נמדדת לפי המנגינה שבה היא נאמרת. אין להשוות מי שמודה לחברו בקול חסר

רגש, למי שמודה במנגינה של התרגשות גדולה. ההודיה היא ביטוי של אהבה, הרגש והאהבה המלווים את ההודיה נמדדים לפי המנגינה. כשהאדם שר את הודאתו לה', הוא מגלה שההודיה שלו היא שירת הלב הנובעת מלב העולה על גזותיו בהכרת טובה לבורא ובאהבת ה'.

אשרי חלקו של אדם המודה תמיד לה', ושר לפניו על חסדו ועל אהבתו אליו. היבט מואר זה ילווה אותו בכל מקום שהוא נמצא. הוא יתענג כבר בעולם הזה על טוב ה' מעין התענוג הנפלא של הצדיקים הנהנים מזיו השכינה בגן עדן, אשר היא השמחה הגדולה של ההכרה בטוב הנפלא של ה' ואהבתו העצומה לברואיו.

על ידי ההודיה והשירה הנרגשת לה', נראה בעה"י בקרוב בשמחה הנעלה של קבלת התפילה: "בנה המקדש, עיר ציון תמלא. וְשֵׁם נְשִׂיר שִׁיר חֲדָשׁ, וּבְרַנְנָה נִעְלָה". אכ"ר.

פנינים של הודיה

בבית כנסת אחד היה מתפלל באופן קבוע יהודי ירא שמים בתכלית. תפילתו הייתה זכה וברה, כמונה מעות, תענוג לשמוע. אבל הרב שישב בסמוך לו הבחין שכאשר היהודי אומר ברכות השחר הוא מדלג על ברכת 'שלא עשני גוי'.

התפלא הרב מאוד, הלא היהודי עושה רושם של ירא ושלם, כיצד זה מדלג על ברכה מברכות השחר. בפעם הראשונה חשב אולי מקרה הוא. בפעם השנייה חשב שמא שגגה. אבל כשראה שזה מנהג קבוע, החליט שעליו לשאול את היהודי לפרש הדבר. אולי הוא מאותם יפי נפש, שברכה זו שיש בה 'התנשאות' על אומות העולם אינה מתאימה להם ול"עדינות רגשותיהם".

ניגש אליו ושאלו: "ר' איד, מדוע זה אינך מברך ברכת 'שלא עשני גוי'?"

השיב היהודי: "אומר לרב את האמת. כשאני קם בבוקר ואומר 'מודה אני ממלאת את לבי שמחה עצומה. ראו מה בין בני לבן חמי. אנו רצים והם רצים. חושב אני לעצמי: הנה, אנו ניגשים לתפילה לפני בורא עולם, לאחר מכן עוסקים בלימוד תורה וקיום מצוות. את, מעין עולם הבא. ואילו הגוי המסכן, מה הוא הולך לעשות היום, לעבוד, לאכול, לשתות ולישון? מה בינו לבין הבהמה? כשאני חושב מחשבות אלו אינני מסוגל להתאפק, והברכה יוצאת מפי מאליה: 'שלא עשני גוי'! כבוד הרב, אם ניתן לברך בשנית אשמח מאוד..."

אומר מרן ה"חכם סופר" זיע"א: כתיב 'וראית את אחורי ופני לא יראו', דהנה לפעמים, בשעת מעשה, אין האדם מבין את הנהגת הבורא, והיינו "פני לא יראו", אבל אחר כך כשרואה את התוצאות, היינו "וראית את אחורי", לאחר מעשה, נוכח שהכל לטובה. וכמו שכתוב: "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'". הדברים שאינו מבינים עתה, אחר כך, לאחר זמן, יראה בהם חסדי ה' יתברך.

כתב ה"מאור ושמש" (דברים, פ' ניצבים): "...ידע כי כל אשר חנן ה' אותו והיטיב לו מיום היותו, אינה אלא מתנת חנים, ומחסדו הגדול שמתנהג עם בריותיו, ולא שראוי על פי מידותיו ומעשיו הטובים. כי אם אלף שנים יחיה ורגליו קלות כאילות יהיו לעשות רצון קונו, לא יספיק עבודתו אחת מני אלף לנגד חסדי המקום עליו בכל עת ובכל שעה. ומי שמכיר טובת ה', ויודע כי כל אשר חנן אותו הם מתורות, ואין ראוי לו מפאת מעשיו הטובים, צדקתו עומדת לעד לצאצאי מעויו, ולכל העולם..."

כתב רבי אהרן ראטה זיע"א בספרו "טהרת הקודש" (מאמר תשובה ותפילה): "ובכל תנועה ותנועה תרגיל את עצמך כנ"ל, הן לעניין בקשה והן לעניין הודאה לה', על כל דבר קטן וגדול, תודה לה'. כגון, אם נפלת ולא נכשלת, וכן אם נפל כלי ולא נשבר, וכן בישיבתך לאכול, תודה לה' בכל לבך על שהזמין לך אלו המאכלים, ואם הזמין לך ה' ריוח קטן, אפילו איזה פרוטות, תודה לה' הטוב".

סיפורים של הודיה

סיפורי ישועות בזכות התודה מתוך הקו "קול תודה"

הודיה מביאה שלום בית

שלום וברכה. הסיפור שאני רוצה לספר, הוא על חבר טוב שלי. כמוכן שביקשתי ממנו רשות לספר זאת ברבים, כדי שיהיה בכך תועלת וזיכוי הרבים. לחברי היו בעיות קשות בשלום-בית. מכיוון שאני חבר טוב שלו הוא היה משתף אותי, ואני ניסיתי להקשיב ולייעץ לו. בסוגריים אציין, שאני ממש לא יועץ נישואין ואף לא מתקרב לזאת, אך מטבע הדברים היה לי איכפת ממנו, ורציתי לעזור - לכן הייתי לו לאוזן קשבת וגם יועצתי לו איך לנהוג.

אפשר לומר תודה על אישה שהיא כך... וכך... אמרתי לו להקשיב ל"קול תודה", לסיפורים, לחיזוקים היומיים. וב"ה, עם הזמן הוא באמת התחבר ל"קול תודה", ולאט התחיל ליישם את כל מה שלמד בקו.

הוא הקשיב לשיעורים היומיים, לסיפורי הישועות, קרא ספרים בנושא, והתחיל להגיד "מזמורים לתודה" כל יום. הוא סיפר לי שגם בעניין שלום הבית הוא החל לומר תודה, ופנה להשם: "ה', תודה על האישה שנתת לי, שבראת במיוחד בשבילי..." זה לא היה קל. בהתחלה הוא אמר זאת בדרך של צחוק, אך לאט תרגל והתחבר לתודה באמת מכל הלב.

בתקופה האחרונה שמתי לב, שחברי הפסיק להתקשר. כשיצרתי איתו קשר, הופתעתי לשמוע אותו שמת, מחוזק ומלא אמונה. שאלתי אותו בעדינות: "...ומה עם שלום הבית שלך...?" והוא ענה: "נפלא! ברוך השם! כשמודים - רואים ישועות!"

שמחתי כל כך בתשובתו, וחשבתי לעצמי שסיפור כזה כדאי לספר ב"קול תודה", כדי שנדע כולנו שאכן כשמודים - רואים ישועות, וכן... גם בשלום בית... בברכת הצלחה לכל הזוגות שכבר התחתנו, ולכל הזוגות שעומדים להנשא בקרוב - שזוגם יעלה יפה ושהשכינה תשרה בכל בית ובית בישראל. ■

מכיון שכבר שנים אני מחובר ל"קול תודה", לעלונים ולקו הטלפון, ומזה זמן רב אני נוהג בדרך של התודה בכל תחום בחיים - הצעתי לו להגיד תודה על כל דבר, גם על המצב שלו, ואפילו על מריבה קשה.

כי הרי, מה זה להגיד תודה? זה להיות שמח בחלק שלו, בחלק שה' נתן לו, ובמקרה זה - באישה שה' נתן לו, עם כל הקושי והחסרונות שהוא מוצא בה. ואם ינהג כך - בע"ה לא ירגיש שום צער. כי ה' יתברך ידע שרק עם האישה הזאת, עם כל מעלותיה וחסרונותיה, הוא יוכל להגיע לתיקון שלו ולמלא בשלמות את שליחותו כאן בעולם.

כמוכן שבהתחלה חברי נרתע מכל הרעיון. הוא לא הסכים לומר תודה, והרי איך

נפלאות התודה

הודיה, על הטלפונים שקבלנו, ועל דרכי ההשגחה: איך הקב"ה טובב את כל הסיבות וסידר על הצד הטוב ביותר, כדי שנוכל לערוך את הקניות ללא כל טרדות ועוגמת נפש אלא הכל בשפע וברוח גדול.

את המשך הסיפור שמעתי מאותו חבר, כמה ימים לאחר מכן.

מסתבר שחברי זה התרגש מכל העניין, וכשמסר שיעור באותו שבוע, הוא החליט לספר שם את הסיפור, כדי להראות כמה הקב"ה יכול לעשות דברים מבלי שהאדם יודע אפילו מאין תבוא הישועה ושצריך לסמוך עליו רק עליו והוא ית' יעשה הכל בשלמות. הוא סיפר לכולם שהסכום הכולל היה של 2500 דולר.

באותו שיעור ישב יהודי, שאף הוא מאוד התרגש לשמוע את נפלאות דרכי ה', והחליט שהוא רוצה לעזור ולזכות במצוות הכנסת כלה בהידור.

במוצאי שבת קודש חברי הגיע לבייתנו עם מעטפה סגורה בידיו.

פתחתי את המעטפה, ונדהמתי לגלות בתוכה: 2500 דולר במזומן. ישתבח ויתעלה הבורא.

ולבי אומר לי, שכשבחרתי להודות לה' ולהתבונן בנפלאותיו - במקום לכעוס ולהצטער - בזאת תפירתי לעצמי את זאת הישועה.

יעזור ה' שנזכה כולנו לישועות בקרוב ולגאולה השלמה בב"א. ■

אפשר בבקשה לבוא לשלם את הפרש בהקדם. ביקשתי לבדוק אצל הבת ולחזור אליהם. אכן בחשבונית נראתה הטעות, שאכן גבו מאתנו אך ורק את הסכום המזערי הנ"ל.

התקשרתי חזרה אל החנות, ואישרתי שאכן היתה טעות, אך היות ואני לא גר באיזור, אשתדל להכנס לשלם בימים הקרובים.

לאחר מספר דקות שוב שיחת טלפון. והפעם מחנות אחרת:

"שלום וברכה, היום ערכתם אצלנו קניה, אך במקום לגבות מכם את הכסף, בטעות הפקדנו קרדיט לכרטיס. אם אפשר בבקשה לבוא לשלם..."

נכון ומהוסס אף יותר, השבתי שבע"ה אבוא לשלם. לקח לי כמה דקות להתעשת ולהתאושש. בתחילה הרגשתי כמו מסך אפור וכבד שנוחת עליי, "מאין יבוא עזרי?". אך מהר מאוד החלטתי לשנות כיוון, ופשוט להודות לה'! והרי, צריך להיות עיוור ממש כדי לא לראות - איזה ניסים ונפלאות ה' עשה איתנו היום!

תודה לה', איך הוא ית' נתן לאשתי את היכולת לקנות את כל הדברים הנצרכים לילה בדרכים נפלאות שרק הוא ית' יכול היה לעשות...

בלי לפרט הרבה, הודעתי לאשתי ולבתי שמעתה כולנו נרבה בשבח והודיה לבורא עולם על כל ההכנות ועל כל הקניות. הן נרתמו ברצון ובשמחה למשימה. למחרת בבוקר סיפורי לחברי בעבודה בלב מלא

אנו גרים במונסי, ארה"ב. בחסדי ה' עמנו, זכינו לפני כמה חודשים לארס את בתנו, וכעת אנו עומדים בהכנות האחרונות לקראת נישואיה.

ביום שני, פרשת חיי שרה, הודיעה לי אשתי כי היא צריכה לערוך קניות עבור בתנו הכלה, היות ומתקרב מועד החתונה. היא ביקשה את כרטיס האשראי, ואני נתתי לה אותו בהיסוס-מה. "אם יהיו בעיות, תדברי איתי..." הפטרתי לעברה.

כשהגעתי לעבודה באותו יום, שאלתי את חברי לעבודה האם יש לו סכום כסף או כרטיס אשראי להלוות לי, כיוון שאשתי יצאה לקניות עם בתי הכלה, ונתתי להן את הכרטיס שלי ובו סכום של 250 דולר בלבד. חברי אמר לי לא לדאוג, ושבמשך היום הוא יראה מה אפשר לעשות.

וכך עבר היום ללא שום אומר ודברים.

בסוף היום, חזרו אשתי ובתי עם כל הקניות שערכו: שקיות גדולות ורבות מלאות בכל טוב.

הסתכלתי ותמהתי בלבי: "...מניין היה כסף לכל הקניה המכובדת הזו?..."

אך לא שאלתי שאלות. שמחתי לראות את השמחה והאושר על פניהן.

אך הנה לא חלפו כמה שעות, וצלצל הטלפון נשמע בביתנו.

"שלום, היום ערכתם אצלנו קניה של 850 דולר, ופשוט קרתה אצלנו טעות: גבינו סכום של 0.08 דולר, אם

ציור בעמוד 1: היושע וייסמן 054-8441131 | יתן לתרום לארגון גם בקו הצדקה של קהילות: 073.2757000 (קוד 8856) וכן במכשירי קהילות בבתי הכנסת (בחיפוש: "לעולם אודך") כמו"כ ניתן לתרום בטל: 055.6789852

הננו שמחים לבשר על
מאגר גדול של מנגינות של "מזמור לתודה"
לשמיעה ניתן להתקשר לקו "קול תודה גברים"
03-6171190 ומיד להקיש 4.

מאגר גדול יותר של כסך ניגונים יש בטלמטר 2519672-077 שלוחה 5.
ניתן להקליט מנגינות חדשות בטלמטר הנ"ל בשלוחה 7,
או לשלוח למייל 8436092@gmail.com.
ניתן גם לקבל את המנגינות במייל הנ"ל.

פנקס ההודיה החדש
80 עמודים בעיצוב חדש ומרהיב
לרישום חסדי ה',
כולל מדורים ותכנים חדשים,
"אשר יצר" מבוואר ו"נשמט כל חי"

ניתן להשיג בטל: 055.6789852 או במוקדים ברחבי הארץ: 079.5420539 שלוחה 22

הנחה לכמויות
ניתן להזמין כמזכרת משמחה או ארוחת

קבלי על עצמך לפחות דקה אחת ביום של הודיה לה', מסר/י שם לישועה וקבלי/י שם אחר לתפילה. לגברים: 055.6708883 | לנשים: 077.3137119 שלוחה 1

ארגון "לעולם אודך" 055-6789852 | טלמטר מידע ותא-קולי לגברים: 077-2519672 | לנשים: 077-3137119